

1-25

1868

VII. Évfolyam.

Maros Vásárhely, 1907. január 6.

1. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
— reklamációk és —
előfizetési pénzek küldendők
— **Maros-Vásárhely,** —
Szentgyörgy-utca 9. szám.
— ev. ref. lelkeszi lakás. —

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Előfizetési felhívás.

Az új esztendővel ezennel új előfizetést nyitunk

Vasárnap

című, képes egyháztársadalmi lapunkra. Az Erdélyi Ref. Egyházkerületi Ertekezlet tulajdona. Célja az evangéliumi keresztyén hit élesztése az egyháziasság fejlesztése s a református magyarok összetartásának ápolása.

Előfizetési ára egész évre 4 korona, fél-évre 2 korona, negyed-évre 1 korona.

Előfizetési díjak a kiadóhivatal címére küldendők, Maros-Vásárhely, Szentgyörgy-utca 9. szám.

Mutatvány számot szívesen küldünk.

Hirdetést jutányosan elfogadunk.

Kérés az erdélyi református magyar társadalomhoz.

Egy éve, hogy átvettük e lap, a „Vasárnap“ szerkesztését. Jó kedvvel, buzgalommal fogtunk a munkához s nagy bizalommal voltunk az iránt, hogy kellő méltánylást találva, olvasóink táborába bírjuk gyűjteni az erdélyi református egyházkerület híveinek nagy részét.

Nem tagadjuk, hogy ez a reménykedésünk nem vált egészen valóra. Úgy látszik, hogy híveinknek, helyesebben az erdélyi reformátusoknak igen tekintélyes része nincsen kellőképpen tájékozva és meggyőzve az előttünk lebegő nagy célok felől és nincs felvilágosítva az iránt, hogy az egyházi ismeretek terjesztése, a református tudat s egyházi összetartás érzésének ápolása, hittudatunk fejlesztése, egyházi életünk bensőségesebbé tételének elősegítése, az egyházi és világi elemnek szent feladataink betöltésében közös munkára tömörítése — milyen elodázhatlan kötelesség, mennyire életfeltételünk!

Pedig csakugyan megnehezedett az idők járása felettünk s úgy érezzük, hogy egészen a Jelenések-könyve angyalának harsonája erejével kellene bírjunk, hogy életre keltsük, felserkentsük az alvókat akkor, a mikor nem látják, vagy tétlen közönnyel szemlélik, hogy az idegen, nem nemzeti és nem magyar talajban gyökeret vert református és általában protestáns-ellenes visszahatás milyen erővel, milyen kiméletet nem ismerő vakmerőséggel kezd minálunk érvényesüléleg fellépni. Romboló hatása fenyegetően jelentkezik. Korántsem abban a mit telekürtölnek a világba, hogy vannak elég nagy számmal a kik szent hitünket hűtlenül elhagyják és katalizálnak; hanem abban, hogy a mi felekezetünk

cél.

vesztesége akár az áttérések, akár a születendő gyermekek felekezeti hovatartozandósága felől adott reverszálisok következtében történjék ez — e haza részben vesztesége: a magyarságnak s bár kerülő úton, de hódító előnyomulása a fenyegető nemzetiségi veszedelemnek. Tényekkel tudjuk bizonyítani, hogy azon a helyen a hol látszólag hódít a katholicizmus, rövid időn belül diadalmas előnyomulást tesz a nemzetiségi kérdés s az őseik hitében, családi hagyományaikban, vallásos szokásaikban megrendített gyenge lelkű leték együgyű fatalizmussal nyugosznak bele, hogy rendről-rendre egészen kivetkőztessék őket faj-szeretetükből, magyar mivoltukból.

A lelkünk fáj ezeket látni s épen ezért kérünk minden jó református hívő lelket és egyúttal minden becsületes magyar embert, hogy: jöjjön támogassa céljainkat, segítsen hiterősítő munkásságunk felséges céljának elérésében.

Igaz, hogy a felületes gondolkozás, azt mondhatná kérésünkre, hogy mi joggal, csak reformátusok, illetőleg protestánsok támogatását kérhetjük, mert legközelebből ezen felekezeti céljai érdekében szállunk sikra. Ez az állítás azonban csak akkor lenne igazság, ha mi egyházunk érdekeit felekezeti egyoldalúsággal tárgyalnók s nem ennek kizárásával.

A mi életelvünk, — maga a krisztusi igazság — a kölcsönös türelem, szeretet, megbecsülés. Hogy pedig felemeljük tiltakozó, óvó szavainkat a tapasztalható felekezeti visszaélések ellen s erőteljes rendreütatások közben mutatunk rá ezekre, mint olyan tünetekre a melyeknek ma és itt Magyarországon nincs helyük, ezt természetesnek kell találja a becsületes gondolkodás. Valamint azt is, hogy meggyőzni akarunk minden jó és belátással bíró lelket a tekintetben, hogy a magyar református hit a szabadság vallása; a szellem szabadságának, a gondolat és lelkiismeret szabadságának, az egyéni és a nemzeti élet szabadságának vallása, a mely nem ismer más korlátozó hatalmat, mint az örök istenit; azt, a minek egy szikrája ott él minden ember lelkében és a mi tökéletes kijelentést nyert a Krisztusban, evangéliumának örökkévaló igazságaiban, életének minden büntől ment örök erkölcsi fenségében.

Ez a hit igazán üdvözítő hit.

Lapunk olvasóit ezeknek a gondolatoknak a hatása alatt, szeretettel, atyafiságos indulattal üdvözöljük s kérjük őket arra, hogy ne elégedjenek meg azzal, hogy a „Vasárnap“-ot elolvassák. Igyekezzenek e lap szellemét különböző életviszonyaik között is gyümölcsözőleg éreztetni. Akkor, az erdélyi református egyházi és magyar társadalmi élet, bizonyára, minden ellenséges áramlatok felett diadalmaskodni fog. Úgy legyen!

A Vasárnap szerkesztősége nevében:

Tóthfalusi József

felelős szerkesztő

Krónika.

A felekezeti öntudatról.

A felekezeti öntudat jogosságát hirdetjük, követeljük s nyíltan valljuk, hogy semmitsem adunk az olyan emberre, a ki nem hű ahoz a vallás-felekezethez a melynek öntudatosan bevallott követője. A hűséget azonban korántsem úgy értjük, hogy más felekezetek iránt gyűlölséget szítsunk, azokat lenézzük még kevésbé úgy, hogy *hatalmi kérdést* csináljunk érdekeink istápolásából.

Azért csak sajnáljuk a magyar katholicus papság egy jó nagy részének azon törekvését, a melylyel felekezeti gyűlölséget szitnak, s hogy ezt a gyűlölködő fanatizmust a családi élettől kezdve a tudomány csarnokaiba, a művészetek templomaiba, egy szóval mindenhova beviszik, a hol csak eltűrik a reverendaszagot.

Erről tesz tanúságot az alábbi közlemény, mely az országos katholicus néppárt hivatalos lapjában, az Alkotmányban látott napvilágot.

Két kérdés.

„Mikor akad egy országos képviselő, aki a kormányt meginterpellálja azért, hogy az állampolgárok — tehát javarészen katholicusok — adófilléreiből szubvencionált „Nemzeti Színház“-ban nap-nap után játszák Sardounak botrányos darabját „A boszorkányt“ (La sorcière), melyben a katholicus vallás még derekasabban pofoztatik, mint az Uránia „Inquisitiójában“? Ebben a darabban Sardou Ximenes biborost, a kitűnő főpapot, államférfiut és tudóst az alcalai egyetem alapítóját és az orientalisták előtt ma is nagy becsben álló „Polyglotta Complutensis“ megteremtőjét a legocsmányabb vonásokkal rajzolja; a katholicus vallást és egyházat a legotrombábban meggyalázza.

Második kérdés. *Katholicus egyesületeink és olvasó köreink mikor fognak limonádézü pásztorjátékok, rossz viccek, a newyorki Chewra Chadisában*

épp úgy, mint a pekingi boncok előtt egyformán elmondható szintelen felolvasások, tulságosan diletáns hegedűzések és zongorázások helyett oly napi kérdésekkel foglalkozni, amelyek a katolicizmus husába és csontjába vágnak?
Varga Dezső.

E cikk első része a legotrombább tendencia, a mely valaha napvilágot látott s a legtulzóbb felekezetieskedés, mely már még a „Nemzeti színház“ is katolikus intézetnek akarja lefoglalni. A Magyar Tudomány-Egyetem ezek szerint katolikus, a Tudomány-Akademia — katolikus, az Országgyűlés „Ker.“ Katolikus, az összes állami intézmények — katolikusok, szóval minden katolikus e szép Magyarországon, a föld, a víz, a levegő, de sőt a bolondok háza is, a hová előbb utóbb bekerülnek azok az emberek, a kik a felekezeti öntudatot annyira tulhajtják, hogy az felekezetieskedéssé fajul.

Hanem a „Két kérdés“ második része sem érdektelen reánk nézve.

Sőt úgy tetszik nekünk, hogy a „limonádé-iz“ a mi lelkünkre is rászáradhat s egyházi és világi vezetőink komolyan gondolkozhatnak azok felett, hogy: *templomi katedrán, egyházi összejöveteleinken, értekezleteinken, már mikor fognak oly napi kérdésekkel foglalkozni a melyek a prótestantizmus, az igazi evangéliumi keresztyénség husába és csontjába vágnak!?*

Egy anya levele leányához.

A boritékon: „Világosi Magyar Miskáné sz. Königrätzi Német Ophélie Ö nagyságának Kolozsvárt.“

A levél tartalma: „Kedves leányom! Örömmel olvasom leveledből, hogy unokáim: Adelheid, Bibiána, Ophélie, Friderika és Georgina egészségesek és szépen fejlődnek. Azt is írod, hogy már akkorácskák hogy bonne-ra van szükség, hogy a francia-nyelvet elsajátíthassák. írod, hogy magyarul nem tudnak még jól, de szerinted sokkal helyesebb, ha egyszerre három- négy nyelvet vartyog a gyermek; pedig az ilyen nevelés mellett, ha majd felnő, a társaságban így fogja magát a gyermek a legszebb virágról, az ibolyáról kifejezni: „kitéptem az ibolyát wurzlistól.“

Igaz, hogy én így neveltelek téged. Francia bonnevallal kezdtem, német nevelővel folytattam és angol társalkodónővel fejeztem be nevelésedet, mely annak idején „com me il faut“ volt. És te tényleg mind a négy nyelven (mert magyarul is megtanultál a cselédektől egy kevésbé) tudtál beszélni, olvastad a „Gartenlaube“ és az ennek megfelelő francia és angol lapokat s így készítettelek téged elő az idegen gouvornantok vezetése mellett arra a nagy feladatra, melyet a magyar nemzet minden magyar nőtől elvár.

Szegény apád osztrák származásu tiszt volt. Erdélyben birtokunkhoz közel állomásozott és engem a gazdag magyar leányt feleségül vett, hogy rideg

életét bearanyozzam. Szó szerint értem, mert vagyoni viszonyaim olyanok voltak, hogy tulajdonképpen az én birtokom jövedelméből éltünk standesgemäss.

Az idők változtak Szánom, bánom, hogy neveltetésedet úgy vezettem, amint vezettem és most arra kérlek, hogy a veled szemben elkövetett hibáimat hozd helyre gyermekeiddel, az én kedves unokáimmal, hogy ismét olyan legyen a leányok nevelése, aminő az erdélyi részekben az én időmben és azt megelőzőleg volt, hogy tisztességes jó lelkű, igazi nagyasszonyokká, a falusi nép jötevőivé, a cseléddel emberiesen bánó egyénekké fejlődjenek. Az az út, amelyben én téged vezettelek, nem ide visz. Tudom, hogy neked nehezedre fog esni, hogy tanácsomat megértsed és kövessed. De megkísérlem megértetni veled az idő változását és a nevelési rendszer szükséges módosítását.

A mi időnkben a külföldi jött-ment, minősítés nélküli leányzókat azért vettük szívesen a házunkhoz, mert azok félig-meddig cselédszámban mentek és így mellesleg a ti tanítástokat is végezték. Szükségből fogadtunk idegenből származó nőszemélyeket, mert alkalmas magyar leányok nem voltak. Ma azonban igen sok előkelő, művelt, tanítónői oklevéllel bíró magyar leány van, aki „auch klavier, auch deutsch auch französisch, auch englisch“ tud és akire sokkal nagyobb megnyugvással bizhatnók a leányok nevelését, mint a külföldről bejött nevelőnőkre.

Ezek a tanítónői és tanárnői diplomával bíró művelt magyar nők, ha őket nem fél-cseléd számba akarnók alkalmazni, sokkal szívesebben válallkoznának gyermekeink körül való teendőkre, minthogy népiskolai tanítónők legyenek, mert könnyebb 3—4 gyermek nevelését végezni, mint 70—80 rakoncátlan nebuló tanítónője lenni. Csak a gyengédtelen bánásmódtól való félelem riasztja vissza őket.

Sajnálom, hogy éppen az én nevelési rendszerem miatt benned a magyar nemzeti érzés nem fejlődött ki. Egy művelt magyar nevelőnő sok mindenben lehetne tanácsadód, társalkodónőd, jó barátnőd aki még benned is — talán még nem késő — felébreszthetné a nemzeti érzést. Rávethetne téged, hogy házad táját hazai termékekkel, hazai iparcikkokkal, hazai műalkotásokkal rendezd be. Megtanítna, hogy miféle szociális munka vár a magyar nőre.

Férjed egyike legjobb hazafiaknak. A fiúk nevelését a majmolás nem ronthatja úgy meg, mint a leányokét. Ma már annyira sütyedtünk, hogy még a magyar népviseletet sem becsüljük meg. Ha valamelyiktek valami estélyre azt javasolja, hogy magyar ipartermekből összeállított népviseletben jelenjete meg, úgy választok: „csak nem fogunk magunkból maszkurát csinálni.“

Járasd és szerezd meg leányaid számára a magyar gyermekirodalom remekeit. Az „Én Ujságom“,

a „Magyar Lányok“, a „Magyar költészet kincsesháza“, Endrődi és Szabolcska költeményeit, Donászi és Varga történelmi műveit stb. mind hasznára válnak a kicsinyeknek.

A gyermek-játékokkal se üzzetek tréfát. Utmutatásul vedd meg Kiss Áronnak a magyar népies gyermekjátékokról írott könyvét. Ezenkívül figyelmeztess majd a nevelőnőül alkalmazott tanítónőt, hogy magyarul, igaz magyar elbeszéléseket mondjon gyermekeidnek. Ő sokat tud, mert sokat tanult, de eleinte — házad szellemét látva — félni fog azt feltárni. Segíts neki, hogy az idegen szellemet családi körötök szentélyéből kiűzhesse. Férfjed százszor jobban fog szeretni mint eddig, a magyar hazának pedig megfizethetetlen szolgálatokat tesz.

Falun sok idő van ezekről gondolkozni. Hogy reád is hassak, kijelentem, hogy amíg házad tájékát ebben a szellemben át nem alakítod, noha szívem majd megszakad unokáimért, nem foglak meglátogatni és arra kérek, hogy te se keress fel addig, mert a lelkiismeretfurdalás bánt, hogy neveléssel mennyire tévedtem. Öreg koromban szeretném ezt levezekelni. Szeretném, ha te helyre hozhatnád azt a hibát, amit én általad szegény magyar hazánkkal szemben véttem.

Unokáimat csókolom. Téged, abban a reményben hogy megértettél még jobban szeretlek és szívből üdvözöllek. Férfjedet nagyra becsülöm, de még jobban fogom becsülni, ha magyar nemzeti állam kiépítése körül kifejtett munkálkodásával nemcsak a társadalomban szerez babérokat, hanem a családi körben is szentté avatja ezen dolgokat, hogy gyermekei majd mint család-anyák folytathassák az általatok most megkezdendő munkát, eredménynyel.

Isten áldjon. Csókol szerető

Anyád.

A másolatot hitelesíti és b. u. é. k.

*Dr. Gidófalvy István,
kir. közjegyző.*

Kegyesség útja.

Minden adósságodat elengedem neked . . .

III. Frigyes Vilmos porosz király nagy barátja volt a virágoknak. Leánya, az akkori orosz cárné egy pompás, de nagyon ritka virágot küldött neki meglepetésül, a melyet a király, udvari főkertészének gondjaira bízva, meghagyta, hogy a páva-szigeten helyezze el. Pompás, szép virág volt s a királynak igaz gyönyörűsége, melyet leánya iránt való gyengédségből „az én kedves Saroltám“ néven nevezett el. Nagy híre volt a virágnak s hogy a közönség érdeklődése is kielégítették, kivételes engedélyt adott a király arra, hogy a nép előtt az említett sziget megnyitassék, a hol tudniillik az uralkodó leggyönyörűbb virágos kertjei voltak.

Talán a harmadik napon rettenetes meglepetés érte a kertészt. Ugyanis mikor a sziget záró-órája

elérkezvén, felügyeletét teljesítendő megakartta szemlélni a reá bizott virágot, annak hült helyét találta, illetőleg csak a kopasz szárát, mert a gyönyörű nyílást valami lelketlen kéz leszakította. Gyorsan a kitóduló közönség után sietett s egyszer csak mit lát? A virág ott büszkélkedik egy fiatal gyerkőc gomblyukában. Borzasztó düh fogta el a kertészt e látványra s alig tudta mérsékelni magát és folytonos éles szemrehányás közbe vitte be a sziget rendőrségi irodájába, a hol kihallgatták s szokás szerint feljegyezték nevét, állását és lakását.

Alig hogy ez megtörtént egy udvari lakály érkezett azzal a jelentéssel, hogy a király jön, hogy meglássa kedves virágját. Nyomban érkezett is meglátva a főkertészt, a megtörténteokről mit sem sejtve — barátságos arccal kérdezősködött „az ő kedves Saroltája“ felől. A főkertésznek nem volt mit tennie: könnyek között panasolta el a kellemetlen esetet. A királyt is bántotta a dolog, de mégis higgadtabb maradt: bár egész lényén meglátszott, hogy bizony neki is rosszul esik a kedves virág pusztulása. A főkertész mentegetőzni kezdett: „Ha felsége nem engedte volna meg, hogy a közönség a szigetre bejöhessen, nem történt volna ez a baj!“ „Mit tehet arról a nagy közönség, hogy közte egy neveletlen durva ember is van?“ felelt a jóságos fejedelem. És a mikor a főkertész az illető nevét is megakará mondani, hirtelen szavába vágott a király: „Nem, nem! Nem akarom tudni nevét. Nekem kötelességem feledni és megbocsátani“.

Keresztyén embertársam! E szavaknak mély értelmű jelentőségük van. Tudd meg, hogy mindnyájunknak keresztyéni kötelességünk feledni és megbocsátani.

T. J.

MINT A VIRÁG A NAP FELÉ . . .

Mint a virág a nap felé
Hajlítja a fejét;
Úgy hajol az én lelkem is
Feléd, Uram, Feléd!

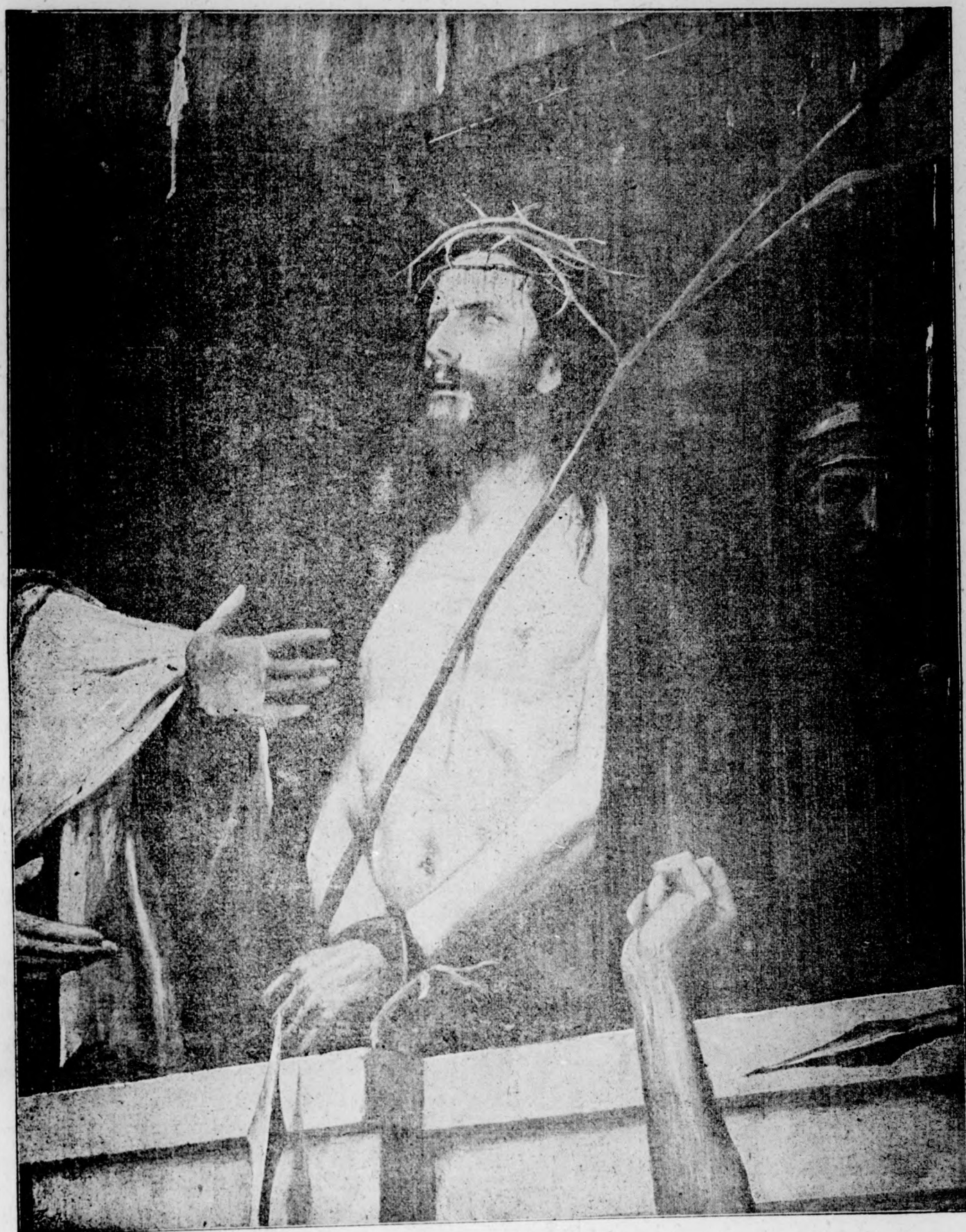
A nap felé tartom fejem,
Mert ki a nap fia,
Annak a bajban nem lehet,
Nem, hervadoznia.

Mint a virág éled, ha rá
Az ég harmatja hull:
Az Élet hús forrásnál
Lelkem is felvidul.

Nem csügged el alélt szívem
A fájdalom miatt;
Mert üdítő forrást nyitott
Atyám, te szent Fiad.

Aki e forrásból merít,
Meg nem szomjuhozik! —
Vigy e kútforráshoz, Istenem,
S lelkem megnyugoszik!

SÁNTHA KÁROLY.

Krisztus Pilátus előtt.
(Részlet-kép Munkácsy Mihály világhírű festményéből.)

Isten igéje.

Én vagyok a mindenható Isten; járj előttem és légy kegyes!

Igy szól az Úr; Én vagyok az első és én az utolsó. Kezem veté fel a föld alapját és jobbam terjeszti ki az egeket; ha én szólítom őket mind itt állanak. Én vagyok ki a világosságot alkotom és a sötétséget teremtem; ki békességet szerzek és gonoszt teremtek; én vagyok a Jehova a ki mindezt teremtem. A ti gondolataitok nem az én gondolataim és a ti útaitok nem az én útam. A mint magasabbak az egek a földnél, aképpen magasabbak az én útaim a ti útaitoknál és gondolataim a ti gondolataitoknál.

Ézs. 48, 12; 45, 7; 55, 8.

Csendesedj el szívem, szedd össze magadat és imádkozzál az Úristenhez. Az előtt állsz, a ki előtt meghajol az ég és a föld. Az ő parancsolata szerint futják meg pályájukat a csillagok, neki ad hálátat a mező a maga pompájában és minden a mi él és mozog, az ő örökkévaló törvényeinek engedelmeskedik. Mert ő az Úr, a mindenható Isten, a ki által minden dolgok lettek.

Megalázza magát előtte minden a mi csak a legkisebb belátással is bír. Senkisémet dicsekedhetik az ő erejével és senkisémet dacolhat az ő akaratával. Ő, a mi Istenünk, ő teremtett minket és a mivel bírunk, mind az ő adománya. Előtte olyanok vagyunk mint a semmi és az ő segedelme nélkül nem juthatunk előre. Minden tudásunk előtte mint a homályosság és a mi bölcsességünk mint a gyermek beszéde. Egyedül ő tudja a jövőket és a mi sorsunk is az ő mindenhatóságának kezeiben van. Ő szabja meg a népek életét s a szegényekkel és elhagyottokkal ő cselekszi meg, hogy azoknak is jól menjen dolguk.

Ekkora mindenhatósággal szemben: akarata ellen szegüljek és csak saját belátásom szerint járjak? Ne vegyem számba az ő törvényeit, a melyeknek pedig az egész világ engedelmeskedik? Pereljek vele és okosabbnak mondjam magamat nálánál, hogy én mindent jobban tudok?

Nem! Nem ismerek más utat, mint a melyen ő vezet; jobbat, mint a melyet ő cselekszik velem. Egész szívvel megnyugszom az ő akaratán és a mint az ő része vagyok külső természetemnél fogva, úgy lelkem egész benső vágyakozásával átadom magamat neki, hogy az én akaratom mindenben megegyezzek az örök szent isteni akarral. Ővé életem, ővé halálom.

Mindenható örökkévaló Isten, égnek és földnek Ura! Látsz engemet, számon kéred cselekedeteimet és megítéled szívemet. Oh engedd, hogy félretegyek mindent a mi tévedésbe ejthetne, örömet, bánatot; e földi dolgok minden jelenségeit, a melyek tiszta

érzelmeimet megronthatnák. Engedd, hogy szívem hozzád térjen. Te vagy az én Istenem; mire vágyjam többre? Segíts, hogy egészen tied lehessen; igazságod legyen lelkem világossága, akaratod az én életem s hogy egyesülhessek veled, ez legyen legfőbb boldogságom!
(Wimmerből.)

Tóthfalusi József.

Egyháztársadalmi élet.

Titkári jelentés, a dési konfirmáltak kilenc hónapi működéséről.*

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Midőn a „Konfirmáltak Egyesülete“ 1906 évi február hó 4-én a közóhajtás által táplált termékeny csiréből kidugta gyöngye fejcskéjét, meghatottsággal állottunk bölcsője mellett és önkénytelenül az a kérdés merült fel aggodó lelkeinkben: vajjon lesz-e tehetőségünk a további gondozásra; lesz-e erőnk megvédelmezni a közönyösség, a kicsinylés, gunyolódás fagyos zivatarában.

És ime Isten kegyelméből és kedves keresztyén testvéreink támogatása és áldozatkészsége folytán örömmel jelenthetem, hogy a kilenc hónap előtt még gyöngye kis csemete szép fává erősödött, sőt már zsenge ágairól egy két mosolygó gyümölcsöt is hozhatunk az igen tisztelt közgyűlés színe elé. Igaz, hogy csak aféle korai első termés, de Isten segítségével reméljük a bőáldást is, mert már a hálakönnyek áztatják szeretettel gondozott gyökerét és hálás szemek fényes napsugarai bontogatják fakadó rügyeit.

Egyesületünk már a megalakulással is igen nagy munkát végzett, mert míg egyfelől egybegyűjtötte protestáns testvéreinket azon igaz meggyőződéssel, hogy bár midnyájan Isten gyermekei vagyunk, de azért szükséges tiszta keresztyén voltunk tudatának ébren tartása, hogy ellent-állhassunk azon veszedelmes kísértésnek, melyek mint napjainkban sokszor és szomoruan tapasztaljuk, társadalmunk, családjunk egyetértését, békéjét megrontják; másfelől az egyesülés képessé tett mindnyájunkat a munkára, a szeretet munkájára.

Több szem, több rejtett sebet fedezhet fel, több kéz, ha egy lélek vezérli, több könnyet törülhet le. És mikor csak egynek is a kicsinyek, a nyomoruságot szenvedők, betegek, elhagyottak közül a gondját felvesszük az Úr gondját vesszük fel.

E gondolat vezérelte lelkészünket, mikor felkérte

*Ezen igen értékes titkári jelentésnek első része még a múlt évi november 11-iki (45) számban megjelent. Folytatását bizonyos elháríthatlan technikai okokból nem hozhattuk korábban s most hogy a derék egyesület működéséről összefüggő kép álljon olvasóink előtt, annak újbóli közlését határoztuk el.

Szerkesztőség.

az alakuló köögyülésen a jelenlevő tagokat, hogy adakozzanak Szilágyi László inséggel küzdő, tüzkárt szenvedett dési lakósnak és adományait küldjék hivatalába. Tüzes Karácsonné az indítványt köszönettel fogadva, úgy módosította, hogy kezdenék meg azonnal a gyűjtést.

Igy ott az alakuló közgyűlésen 62 korona 60 fillér gyűlt össze. A későbbi küldeményekkel együtt 78 korona 60 fillér.

Szilágyi László atyánkfia a kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánította, mit elnökségünk a helyi lapok útján tolmácsolt a nemes szívű adakozóknak.

Ezzel kezdte meg egyesületünk munkásságát.

A „Konfirmáltak Egyesülete“ a lefolyt kilenc hónap alatt kétszer tartott választmányi gyűlést f. év márc. 25-én és szept. 30-án.

A márc. 25-iki v. gyűlés a következő határozatokat hozta:

1. Egyházi énekkar megalakulása Szabó György vezetésével.

2. Orgona-hangverseny rendezése dr. Parádi Ferencné elnöklete alatt.

3. Husvét és pünkösd közötti vasárnapok délutánján istentisztelet után a ref. templomban énekgyakorlatok tartása Nagy Benedek és Nagy Kálmán vezetésével.

4. Szegény gimnáziumi tanulók ebéddel való segélyezése.

A szept. 30-iki v. gyűlésen beszámolt elnökségünk a határozatok végrehajtásáról.

Az egyházi vegyes énekkar megalakult.

Rendes próbákat nem tart, csak ha valamely alkalomra készül. Eddig négyszer énekelt templomunkban a konfirmáció és a Bocskay-ünnepély alkalmával, továbbá pünkösd első napján és ma.

Az orgona-hangverseny rendezése a református templomban a folyton tartó javító munkálatok miatt elmaradt.

Husvét és pünkösd közötti vasárnapok délutánján istentisztelet után az énekgyakorlatok megtartottak.

Cél lett volna, hogy különösen a nők megszokják és gyakorolják a templomban való éneklést s így magasztosabb, közvetlenebb legyen istentiszteletünk.

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy épen azok nem jelentek meg az énekgyakorlatokon, kik arra lennének hivatva, hogy példát adjanak egyszerűbb testvéreinknek.

Ettől eltekintve a körülményekhez és a dolog szokatlan voltaához képest eléggé látogatottak voltak és mint lelkészünk az utolsó délután kifejezte: „Ha csak egy is akad a hivek közt, ki a gyakorlatok hatásától indítva ezután a rendes istentiszteletek alkalmával tényleg részt fog venni, Istennek énekkel való dicső-

itséében, úgy el van érve a cél, miért a vezetőség oly buzgón fáradozott.

Nagytiszteletű Vásárhelyi Boldizsár úr határozattá vált azon indítványának kivitele, hogy szegény gimn. tanulók ebéddel segélyeztessenek az elnökségre bízott.

Az elnökség f. év aug. 4-én egy bizottságot ívott össze, melynek tagjai voltak: az elnök, a lelkész, Ferenczy Karola, Fodor Iza, Konyári Juliska, Maroevich Szeréna, Pongrácz Ilus és Erzs. Szilágyi Róza, Szentesy Gizi, Székely Juliska, Szvoboda Ióna, Széplaky Sarolta, Szénássy Kata és Ilus.

A tagok kettesével jártak utcánként, hogy aláírásokat gyűjtsenek s mint az aug. 17-én ismételt összehívott bizottsági ülésen kitűnt igen szép eredménnyel. A beadott nyolc ívet 70-en irták alá, kik közül 38-an névszerint: Nik Ferenczné, Vásárhelyi Boldizsárné, Vékony Jenőné, Fényes Sándorné, Losonczy Istvánné, Kübacher Ferenczné, özv. Fenyő Györgyné, Gálocsi Samuné, dr. Hankó Ödönné, özv. Szombatfalvy Gyözőné, Basa Józsefné, Kenyeres Lászlóné, dr. Dombora Árpádné, Moritz Sándorné, Vékony Ferencné, Szörtsey Elekné, Ferenczy Endréné, dr. Vajda Lipótné, Ilosvai Jenőné, Szilágyi Erzsébet, Brugovitz Józsefné, Ment Béla, Papp Emilné, Tüzes Karácsonné, Dániel Imréné, Lehoczky Béláné, özv. Fischer Adolfiné, özv. Andrásy Mártonné, dr. Gogomán Antalné, Zikisán Jánosné, Misuk Lukácsné, Keceli Lászlóné, ifj. Szénássy Ferenczné, Szilágyi Ferenczné, Voith Gergelyné, Szentesy Áronné és Pünkösztői Jenőné arra vállalkoztak, hogy a segélyezendőket a reájuk kerülő sorrendben egyszerre látják el ebéddel; 32-en névszerint: dr. Körösi Györgyné, Szilágyi Mihályné, Keller Sándor, Szöcs Balázsné, Benyovits Károly, dr. Ujlaky Samuné, Vince Kálmánne, Balázs Máté, dr. Parády Ferencné, ifj. Szénássy István, Gerecse Pál, Kecskés Dávidné, dr. György Zsigmondné, Gajzágó Vilmosné, özv. ifj. Vásárhelyi Józsefné, Almásy Károly, Ha ragai Emánuelné, Bakó Mihályné, Kolcsár Todórné, özv. Cseh Lajosné, id. Botha Jánosné, özv. Fodor Sándorné, Bene Péterné, Tordai Jánosné, Bernáth Dénesné, Stingli Zsigmondné, Módy Gyuláné, Csiki Elekné, Redle Józsefné, Reich Károly, özv. Diószeghy Andrásné, Szöts Mihályné arra vállalkoztak, hogy hetenként egy, illetőleg két tanulónak egy ebédet adnak.

Igy abba a szerencsés helyzetbe jutott egyesületünk, hogy az 1906—907. tanévben 12 gimn. tanulót ebéddel segélyezhet.

Elnökségünk azonnal értesítette a gimn. igazgatóságot és kérte, hogy jelölje ki a segélyre szorultakat és eszközölje ki, hogy a gimn. „Segítő Egyesület“ nyolc tanulónak szükséges felszerelést, étkező helyiséget bocsásson rendelkezésére és kenyérről gondoskodlék. Azért nyolcnak, mert a többi a jótékony családok házaikhoz jár.

Az igazgatóság kijelölte a 12 tanulót; elnökségünket megbizta, hogy felszerelést vegyen és kenyeret rendeljen a „Segítő Egyesület“ pénztára terhére, de helyiséget nem adhatott.

Étkező helyiségül Veres Dániel ref. tanító adta át egyik szobáját.

Igy örömmel jelenthetjük, hogy az ebédadást szept. 19-én megkezdtük, még pedig mivel a nyolc tanulónak szánt ebédből három ref. elemi iskolai szegény tanulónak is jut, hát nem 12, hanem 15 tanulót segélyeztetik.

Vallás tekintetében: 1 izr., 3 kath., a többi református, illetőleg prótestáns.

Alapszabályaink által kötelező könyörülő szeretet gyakorlása lévén egyesületünk egyik legfontosabb feladata, azért elnökségünk ahol csak nyomoruságról, szenvedő árvák, betegek szükségéről értesült, kezdő tehetőségünkhöz mértén sietett segítséget nyújtani.

Múlt év (.905) szeptember havában Farkas Ferenc szegény gimn. tanuló részére gyűjtésből került ki és lelkészünknel elhelyezett 28 koronát, f. év ápr. havában összegyűjtött 14 koronát elnökségünk az illetőnek átadta s a nemesszívű adakozóknak hirlap útján köszönetet mondott.

Folyó év május 25-én meghalt Balog Pál dési lakos, teljesen árván hagyta nyolc gyermekét, mivel felesége már 1904-ben meghalt volt.

Az árvák nagy nyomoruságukban nagytt. Vásárhelyi Boldizsár lelk. urhoz fordultak segítségért, kinek elnökünkhöz intézett kérelmére Balog Árpádnak négy keresetképtelen testvére részére június hóban 15 korona, júliusban 10 korona lett kiutalva.

Augusztusban özv. Barátosi Mihálynénak, egy öreg, betegségében teljesen idegenek könyörületére szorult asszonynak 5 korona;

Szeptemberben özv. Barátosi Istvánnénak, kinek gyöngye öreg létére három árva unokájáról kell gondoskodnia, 5 korona;

Ugyancsak szeptemberben Orosz Sándornak, ki hosszas betegeskedése miatt kereset nélkül lévén, népes családjával együtt nagy szükségét látott 10 korona. Özv. Pap Sándornénak 5 korona utaltatott ki.

Összesen, mint pénzsegélyt, kiadtunk, illetőleg kiutaltunk 123 koronát.

Továbbá Veress Dezsőné és Lehocky Béláné által ajándékozott két pár ócska cipőt javítottuk két árva leánya részére. Azért fizettünk 2 kor. 20 fill.

A segélyek kiutalását a választmány jóváhagyta és megbizta az elnökséget, hogy hasonló alkalmakkor ezután is intézkedjék belátása szerint.

A szept. 30-án tartott választmányi-ülés határozata két dologban összpontosul-felolvasások és munka-estélyek rendezésében. Felolvasó estélyek októbert kivéve, minden hónap második vasárnapján tartatnak itt, a megyeház nagytermében; munka-esték minden csütörtökön a ref. leányiskola II. osztályában.

A munka-estéken, míg a hölgyek az elnökség által beszerzett anyagból szegényeknek ruhát varrnak, vagy saját kézimunkájukon dolgoznak, valamely komolyabb irányu felolvasás, vagy előadás tartandó.

Ugy a felolvasások, mint munka-esték rendezésével Kenyeres László elnökle alatt a ref. lekészíti és tanítói kar lett megbizva.

A rendező-bizottság f. hó 5-én ülést tartott, a mikor nagytt Vásárhelyi Boldizsár indítványára elhatározta, hogy az októberi felolvasást Rákócy emlékezetének szenteli és ugyanakkor a munka-esték kezdetét f. hó 18-ára tűzte ki.

A meghívók, mint tudja a t. közgyűlés, ki lettek bocsátva és velük együtt a felsőbb egyházi hatóság által jóváhagyott alapszabályok is minden tagnak megküldettek

Elnökségünk a ref. leányiskola helyiségeiben szükséges lámpákat beszerezte.

15 gyermeknek, kiknek nagyrésze árva, ruhának valót, 6 gyermeknek csizmát vásárolt.

Okt. 18-án tehát kezdetüket vették a munka-esték.

Egyesületünk nőtagjai igen szép számmal jelentek meg.

És úgy látszik a kezdet mindenkinek meglegedésére szolgált, mert 25-én, a második csütörtökön, jelentősen szaporodott a résztvevők száma.

Igazán jóleső öröm töltötte el mindnyájunk lelkét, amint jól világított barátságos teremben a vidáman szorgalmatoskodók csoportján végig pillantottunk. Ugy tetszett, mintha egy nagy-nagy család szerető tagjai gyűltek volna egybe, hogy egymás körében testvéries egyetértéssel, jókedvűen dolgozva néhány órát tölthessenek.

Hogy a munkálkodók lelki élete se szenvedjen szükségét, arról gondoskodott lelkészünk, midőn újabbban a városunkban is feltűnni kezdő anabaptisták felekezetét ismertette, felolvasva egy volt anabaptista által szerkesztett röpiratból.

A nagytisztetű úr igen kárhoztatta az anabaptisták vakbuzgóságát.

Ebből kifolyólag az Ő megszokott gyönyörű előadásának meggyőző erejével igyekezett a hallgatókkal megértetni a vakbuzgóság káros voltát. A történelemből példákkal rámutatott arra, hogy a vakbuzgó felekezetek, illetőleg egyének, kik egyedül a a maguk vallását tartották üdvösségre vezérlőnek s azt bármily eszközökkel másokra is ráerőszakolni törekedtek. mindig átkai voltak az emberiségnek, míg a türelmes, igazi krisztusi szeretet által vezérelt ember, bármily felekezethez tartozzék áldása népének, példa rá Rákócy élete.

Ezzel a mélyen tisztelt közgyűlés türelmét megköszönve, jelentésem végéhez értem.

Ha van valami elismerésre méltó az egyesület 9 havi munkásságában, az Isten után, első sorban

a tisztelt tagoknak érdeme, mert áldozatkészségükkel és jóakaratu támogatásukkal segítették a tisztkart, hogy a kezdet nehézségeit legyőzve haladhasson a kitűzött cél felé.

Midőn ezért köszönetet mondok, engedjétek meg, kedves testvéreink, hogy Pál apostol szavaival kérjelek a további segítségre: „Teljesítsétek be az én örömet, hogy egy akarattal legyetek! Semmit se cse'ekedjétek hiába való dicsőség által! Ne nézze kiki az ő hasznát, hanem minden egyebek hasznukat is nézze.

Kivánjuk pedig, hogy közületek minden ugyanazon szorgalmatossággal megmutassa a reménységnek bizonyos voltát mindvégig.

És minden nyelv vallja az Atya Isten dicsőségét.“

HOLSTEIN MÁRIA,
titkár

H i r e k.

Olvasd a bibliát.

Jairus leánya.

Luk. ev. 8., 40—56.

Galilea városaiból és falvaiból visszatérve Jézus nagy sokaságot talál; várják a nagy tanítómestert és az irgalmas orvost. Máté házában felkeresi Jairus is, a kinek egyetlen leányát a halál fenyegeti. Jairus szívében támad először az a hit, hogy Jézus a haláltól is megszabadíthat. És Jézus az ő hite szerint cselekszik.

Arany mondás: *Boldogok lesznek ezután, a halottak kik az Urban halnak meg* Ján. jel. 15., o.

Oktató jegyzetek.

I. A halál borzalmai. Jairus leányát ifjusága virágzásában ragadta el a halál. Az nem kimél sem öreget, sem fiatalt; sem gazdagot, sem szegényt; sem magas, sem alacsony rangut. Bölcsesség, érdem nem tartják távol tőlünk. Elszakaszt azoktól, kik szeretik és az enyészetnek ad át. Ő a félelmek királya. (Jób 13., 14.) Az volt Jairus házában, most is az. Váratlanul reánk törhet még ma is.

II. Mi legyen a mi vigasztalásunk? Az, hogy van üdvözítőnk, ki a halálnak is elveszi hatalmát. Ha benne hiszünk, ha ő eltörölte szent vérével azt az írást, mely Isten előtt vádol, akkor nincs okunk félni a haláltól. Akkor a fájdalmak után mennyei örömek várnak reánk. (Ján. jel. 2., 4.) Akkor a bánatos bucsuzás helyett a viszontlátás öröme vigasztal; akkor az enyészett helyett rothadatlan testet nyerünk. (Kor. I. 1. 15., 41—44.)

— Olvasóinkhoz a „Vasárnap” terjesztése érdekében. Lapunk ez évi első számához posta-utalványt mellékelünk, kérve lapunk olvasóit arra, hogy azt felhasználni sziveskedjenek s az ez évre szóló előfizetési díjakat mielőbb küldjék be, hogy a lap küldésében semmi akadály ne ütközzék. Nem különben kérjük azon jóakaróinkat, a kik a múlt évben előfizetésre jelentkeztek, de díjaikat mindeddig nem küldötték be, hogy fizetési kötelezettségünknek szintén eleget tenni sziveskedjenek. mert csak így tehetünk eleget sok gonddal és anyagi áldozatokkal járó kötelezettségünknek mi is.

Jelezni kívánjuk, hogy a „Vasárnap” nyomdai előállítására, ez évre is Adi Árpád marosvásárhelyi könyvnyomda-tulajdonos atyánkfiaival szerződünk a ki egyuttal kötelezettséget vállalt arra is, hogy ez évtől kezdve lapunkat oly időben készíti el, hogy az vasárnapra minden előfizetőnkhez megérkezzen.

Midőn ismételten is felkérjük olvasóinkat, hogy a Vasárnapot terjeszszék, azoknak a kik előfizetések gyűjtésére vállalkoznak ígéretet tesszünk arra, hogy 8 előfizető után egy egész évre, 5 új előfizető után egy fél évre és 3 új előfizető után egy negyed évre tiszteletpéldány gyanánt fogjuk küldeni a Vasárnapot.

— Csakugyan római katolikus-e Magyarország? Mindegyre halljuk, hogy Magyarország a katolikus papoké, mivel a katolikus felekezet van az országban túlsúlyban. Hát igaz, hogy katolikus keresztyén testvéreink kevés számbeli többségben vannak a nem katolikus keresztyénekkal szemben, de ez oly csekély, hogy egyáltalán nem érdemli meg annyi másféle millióval szemben a szót. Ugyanis a legközelebbi népszámlálás adatai szerint Magyarországon római katolikus összesen 7 millió 239 ezer és 212 van, míg ezzel szemben a nem római katolikus keresztyének száma 7 millió 17 ezer és 808. A róm. katolikusok számbeli többsége tehát 61 ezer 404. Csak úgy nyeri el a katolikus felekezet a számbeli túlsúlyt, ha az ország orosz, szerb, oláh és másféle nemzetiségű görög katolikusait is magához számítja, akkor 8 millió 900 ezer a számuk. Ellenben a református egyház tiszta magyar

A Dr. Schmidt G. főörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi süketiséget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást meg idült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám az „Arany Egyszarvu”-hoz című gyógyszerárban.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL: ELISMERT KELLEMEZŐ IZÜ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4. korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést észszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetésekét is elfogad.

